

104
A
750

INDEX ALPHABETIC

A.	
De obsequiandi jure	no. 11.
Julio Senatu.	13.
Asonifantium e fabis	18.
Athenis reb. utendi facult.	6.
Anagyria.	14.
Antichresi.	19.
Anatorisimo	19.

C.	
De Camerati Senatu.	13.
Circumstantijs.	17.

D.	
De Difamacione.	15.
Dei invocoe.	9.
De hereditatis jure.	ii. s. 19.

E.	
De Fabis asonifantium.	18.

F.	
De Familijs.	no. 4.
Familijs illustriū successio.	5.
Facultate utendi reb. alienis.	6.

I.	
De Impij pp. Superioritate.	3.
Illud. Fam. successio.	5.
jure Monetaru.	8.
— Sigilloru.	9.
— Rapide.	20.
— aggrahandi.	11.
Indicijs q. n. veni.	12.
juram. Calabunio.	17.

L.	
De Lege Regia.	2.
Landsassijs.	7.

11

JESU SALVATORE FAVENTE
&
Magnifico Fctorum ordine indulgente
DISPUTATIONEM JURIDICAM
De
QVINOVENNALIBUS
INDUCIIS,

Sub
PRÆSIDIO
Magnifici Academia RECTORIS,
VIRI
Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi,
Excellentissimi,

DN. AMADEI *ERDZS* / Phil. &
U. J. D. ac Prof. P. Facult. Jurid. Assessoris, Domini Pa-
troni, Præceptoris, ac Fautoris summo amoris ac honoris
cultu devenerandi Publico eruditorum Ex-
amini supponit.

JOHANNES SIGISMUNDUS *Sindeseller*

Dresd. Misn. A. & R.

Ad diem 13. Octobr. Anno 1664.

Lipsiæ in Collegio Petrino.

Literis JOHAN-ERICI HAHNII.

ira

RESI SALVATORE FAVENTE

Magnifico Scitorum ordine indolgentis
DISPUTATIONEM JURIDICAM

Dr.
OVINOVENNALIBUS
INDUCIIS

PRÆSIDIO
Magnifico Academiae RECTORIS

VIRI
Nobilissimi, Amplissimi, Consularissimi

Dr. AMADÆI GERDING Phil. &

U. J. D. ac Prof. P. Facult. Jurid. Altkolleg. Domini Pa-
troni Receptoris ac Tutoris summo amoris ac honore
cuius deventandi publico auditorium ex-

annua supponit
IOHANNES SIGISMUNDUS Jureconsultus

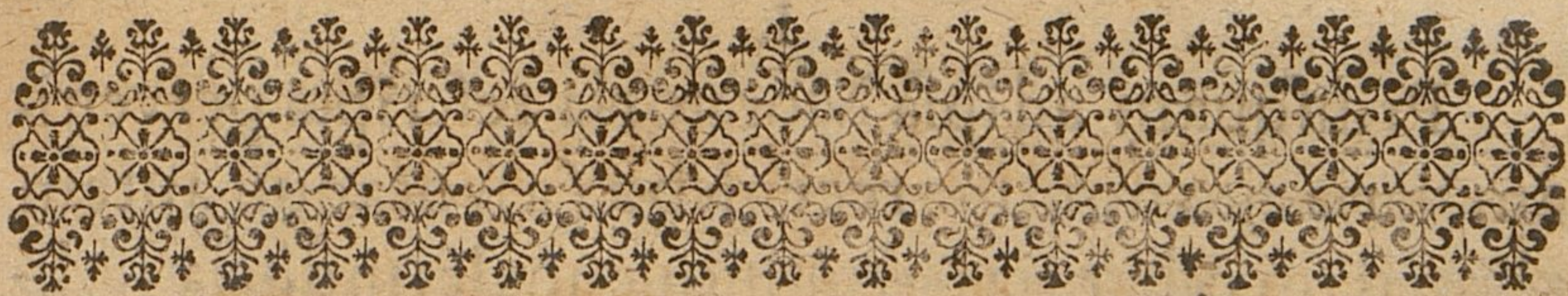
Dr. B. M. A. & R.

Address: October 1800
Lipsia in Collegio Perino

Lucius JOHANN-FRIDI HANNI

IN
Nomine Ejus
*Qui omnium legislationum principium,
medium & terminus est*
Nov. 109. pr.

PROOEMIUM.

Accedite miseri! accedite infelices, quos adversæ fortunæ casus ad miserabilem paupertatis conditionem redegit! accedite! hic vobis asy- lum; Hic remedium, quo jure à jure tuti esse possitis. Abeant, quos scelera- ta luxuria, nefandaque fallendi ne- quitia de bonis præcipitavit, quibus non asylum, sed exilium, non defensio sed offensio debetur at- que paratur. Asylum est SS. Principis Majestas, ad cujus gra- tiam, gratamque clementiam confugere licet singulis, quibus malitia aditum non recusabit. Accipite ipsi⁹ rescriptum, quod instar murorum Romanorum à violentia creditorum sancti- one munitum est atque defensum. Hujus rescripti beneficia, beneficiorumq; insignes effectus monstrabunt vobis sequen- tes theses, quas pingui Minerva conscriptas lectori candido ex- hibeo & pro tenuitate ingenii defendendas propono. Aspiret divinæ omnipotentæ gratia!

A

I. Pri-

Priusquam ad ipsa Moratoria rescripta perveniam varia ejus nomina recensebo. (a) vocantur autem alias etiam dilatoria (b) quinquennales induciae (c) litterae gratiae (d) salvi conductus (e) seu securitatis, respiciationis (f) item Moratoria praescriptio (g) à Saxo- nis autem *Eisern Brieff* (h)

- a (a) Nihil enim teste Comico conducibilius est quam nominum explorata significatio. Illumque, qui alicui rei operam dat, nomen ejus unde descendat, nosse oportet. *arg. l. r. pr. ff. d. 7. §. 7.* imò è re est, priusquam ad verborum interpretationem perveniamus, de significatione ipsius tituli cognoscere *l. 1. pr. ff. de reb. cred.* quid ergo me iniquè facturum cogito, utpote qui sim juri deditus, cum ipsis juris interpretibus significationes titulorum juris non negligendas recommendet *Godofr. ad d. l. 1. pr. ff. de reb. cred. lit. e* (b) à differendo remorando, quia exactionem & petitionem creditorum differunt, morantur, hoc est retardant. Quod enim vocabulum morari proprie retardare & differre significet, patet ex *l. 5. §. 1. ff. ut legat. s. fidec. nomine l. 91. §. 1. ff. de V. O. l. 6. ff. de usu & usuris legat. l. 85. §. 2. ff. de R. J. l. 10. in fin. C. de Episcop. & Cler. Besold. Thes. Pract. verb. quinquennel. pag. 359. Speidel. sub. eod. tit. in notab. Anton. de moratorijs rescriptis conclus. 4. num. 16. Wolfrumb. de Jur. princip. conclus. 18. lit. b. Donell. lib. 22. c. 9.*
- c (c) Quinquennales dicuntur à forma, quia ejusmodi debitori infelici plerumque in spatium quinque annorum conceduntur, intra quod debitum à creditore exigi nequit *l. 4. C. de precib. Imper. offerendis l. fin. C. quibon. ced. poss.* (in his duabus legibus rescripta hæc moratoria fundamentum suum habere, testatur *magnif. Dn. Carpz. Jurispr. forens. part. 2. Const. 22. def. 29. num. 2. Wolfrumb. de Jur. princ. conclus. 18. lit. b. Hering.*

. 5.0.

ring. de fidejuss. c. 5. n. m. 100. Perez. pralect. ad Cod. tit. de prec.
 Imp. offer. num. 5. & ^{Eu} benius ad illum lit. d. Ming. de superio-
 rit. territor. thes. 74. c. ^ontra Fabr. & Cujac.) hinc Phrasis Ger-
 manorum quinquennel außbringen/einen Aufstandsbrief erhal-
 tet/Reform der Polisey Ordn. de Anno 1548. & renov. de Anno
 1577. tit. von verdorbenen Rauffleuten. Schönborn. lib. 5. Polit. c.
 26. Besold. Thes. Pract. & Speidel. notab. d. l. Anton. de rescript.
 morator. Conclus. 4. num. 16. & 18. (d) Non enim sunt ex me- d
 rito, sed impetratâ precipus Principis gratiâ, utpote cujus est,
 ut miseris & egenis beneficiis succurrat *Limnaus. lib. 4. Tom. 1.*
Jurispubl. c. 8. num. 331. Anton. conclus. 4. num. 11. (e) In vario- e
 ri aliquâ significatione. Communiter enim & in generali si-
 gnificatione, ille dicitur salvus conductus, qui datur Bannitis
 delinquentibus & negotiatoribus per alienas terras. (venien-
 tes enim & remeantes omni securitate potiri debêt *l. 3. c. de na-*
vicul. In usitata speciali significatione, ille, qui vocatur sicher
 Geleit zum Rechten und vor unrechter Gewalt *Becht. tract. de*
salv. conduct. c. 1. §. 11. & c. 11. & ex eo Weinmann. disput. de re-
script. morat. thes. 1. Anton. conclus. 4. num. 9. 10. (f) miserias f
 enim quies lenit *Senec. Med. vers. 258.* dicitur quoque à non-
 nullis laxamentum, daß er sich in der Zeit wieder erholen kan oder
 zu sich selbst kommen. Sic in hac significatione laxamentum
 duum mensium datur tutori ad colligendam pecuniam in *l. 7.*
§. 11. ff. de adm. & peric. tut. videatur Calvinus in Lexic. verb.
laxamentum (g) l. 8. C. qui bon. ced. poss. (h) Hering de fidejuss. g h
c. 5. num. 102. Besold. Thes. Pract. vers. Eiseru werden Spreng. Syn-
tagm. Jurispubl. c. 7. num. 18. Limnaus. dict. l. num. 331 quia
 hisce dilatoriis rescriptis duri quasi ferrei & impenitrabiles es-
 sent contra creditorium exactiones. hinc autor des Frosch-
 meislers. Da bringt der Teuffel aus der Höll/einen Schutzbrief
 mit der Quinquennall/ da wird der Fleischmann Stahl und Ei-
 sen etc. ferreum enim esse significat durum esse ac inexorabi-
 lem *Anton. d. l. concl. 4. num. 36. eodem insignificatu in Hassia*
 & Thu-

& Thuringiâ dicitur Eifern Vieh/Eifern Rube/Kälber etc. (quæ relinquuntur ab his, qui solum vertunt & sine dimissione Dominorum in terras alienas migrant) ideò, quod quasi nunquam moriantur, & perpetuo durent, propter substitutionem in locum demortuorum, *Erhard de operis rustic. thes. 30. lit. d. & ex illo Anton. dict. conclus. num. 39. Besold. thes. Pract. verbo. Eifern Vieh.*

II.

Synonymiam sequitur definitio. (a) Est autem moratoria dilatio beneficium à Principe (b) æquitatis intuitu (c) petenti, qui casu fortuito damnum passus (d) datum. ut intra certum tempus (e) dilationem solvendum debitorum habeat, nec à creditoribus ad solutionem compellatur. (f)

a (a) Ex qua tanquam potissima parte rei vis ac natura rei investigari potest, *Eberhardus loc. top. 15. sub. definit.* hinc omnis disputatio à definitione incipere debet, ut intelligatur, quid sit id, de quo disputetur. *Cic. de offic. lib. 1. §. 7.* Definitio enim nihil aliud est, quam quæ explicat, quid sit res. *Giph. in Comment. ad R. J. reg. 202.* (b) Olim quidem soli Imperatori competebat, sed hodiè etiam mediatè Statibus Imperii, *de quo thes. seq.* (c) Optimo enim jure & summa æquitate hæc rescripta miseris debitoribus dari posse probat ratio juris Divini *Exod. 22. vers. 20. argum. vers. 2. c. 24. Deuter. Syracid. 29. vers. 11.* Et Humani; tam Canonici *c. rescripta. 25. quest. 2.* quam Civilis. Jus enim Civile (1.) punitum ulterius puniendum. *l. 2. ff. ad L. Pompej. de parridiis & infortunium hominis alio detrimento prægavari vetat l. 28. C. de Episc. aud.* (2) ut Creditor se non acerbum nec contumeliosum exactorem, sed moderatum & cum efficacia benignum cumque instantia humanum præbeat, præcipit. *l. 33. pr. ff. de usuris* (ad quam legem

gem in notis lit. Z. Godofred. optime refert, ut etiam dilatio fiat) l. 45. §. 10. ff. de jure fisci. Ulpianus monet exactio non extra ordinem sed civiliter fiat l. 23. §. ult. ff. quod met. causa. Quin ipsa æquitas naturalis hoc admittit, cum creditori jus suum non tollatur, sed solum ad modicum tempus suspendat. In modico autem tempore nihil ferme est præjudicii l. 24. §. 4. in med. ff. Locat. Conduct. Paucorum enim dierum mora non officit, ut recte Godofredus monet ad d. l. lit. a. nec non utilitas creditoris & debitoris hoc requirit, utpote cum & ipsi creditori hisce rescriptis prospiciatur, dum securior fit pro debito per fidejussoriam cautionem. Sic etenim elapso tempore dilationis commodius exigere potest. *Hermes fascic. Jurispubl. c. 11. quæst. 1. num. 107. Schön. Disput. de rescript. morat. thes. 3.* (d) Non enim cuilibet Banckæruptori, fallito decoctori, qui bona helluando perdidere, datur, sed illi soli qui casu fortuito aut sine culpa damnum passus de quo *infr. thes. 4.* (e) Quod plerumque spacium est quinque annorum, de quo *infra. Thes. 7.* (f) In his consistit effectus, moratoriarum *de quibus thes. ult.*

III.

Causa efficiens est Imperator (a) cui jus hoc concedendi moratorias literas olim quidem soli propriè & independenter competebat. Hodie autem conceditur quoque Electoribus, Regibus, Principibus, (b) Civitatibus, (c) sed dependenter (sive fiat volentibus Creditoribus sive nolentibus) (d) hac tamen differentia ut litteræ ab ipso Imperatore concessæ, valeant per totum Imperium, à Principibus verò datæ, in suo tantum territorio, (e) Imò privatis quoque Creditoribus (f)

A 3

(a) Hinc

a (a) Hinc refertur inter Regalia seu reservata Imperii Spreng. *Synops. Jurispubl. c. 7. p. 203. 204. Gail. lib. 2. obs. 46. num. 14. Besold. lib. 1. politic. c. 4. §. 4. num. 15. not. 3. Ming. de superior. territor. thes. 7. 4. Eubenius ad Perez. Comment. in C. de precib. Imperat. offer. num. 5. lit. d. Anton. de rescript. morat. concl. 11. Hermes. fascic. Jurispubl. c. 10. num. 106. Weinmann. d. l. thes. 6. propter legem 2. C. qui bon. ced. poss. l. fin. eod. l. 45. §. 10. ff. de jure fisci & reform. Polizen / Ord. de Anno 1548. & 1577. tit. von verdorbenen Kauffleuten / vers. So setzen ordnen und wollen wir &c. Æquissimum autem esse ut Imperator (qui clementissimus omnium Statuum & Procerum Imperii est R. U. de Anno 1525. Summus Imperii Monarcha Reinkin. de regim. sec. & Ecc. l. 1. class. 2. c. 2. num. 80. penes quem hominum Deorumque consensus maris terræque regimen esse voluit Valer. Maximus in Præm. rer. memor. Summus orbis Christiani magistratus & Dominus sceptri regni dignitatis administrans Imperium R. U. de anno 1559. in principio §. Und uns mit der Bürde / ic. Mundi Dominus l. 6. ff. ad Leg. Rhod. de jactul. 3. C. d. quadrienn. præscript. (ad quam Godofredus lit. c. dicit sunt omnia Imperatoris Imperio, non dominio arg. c. in apibus 7. quest. 1. quoad protectionem, non alienationem Cujac. l. 10. obs. 30. Otto Jur. publ. c. 6. pag. 48. seqq. Reink. d. lib. 1. class. 2. c. 8. num. 97. Cluten Sylloge rer. quotid. thes. 1. lit. b.) cujus Imperialis fortuna omnes alios supereminet l. 7. in fin. C. de bon. qua lib. cui DEus dedit plurima habere & multorum Dominum esse Nov. 7. c. 2. §. 1. Quoque nihil in terra sanctius habetur l. ult. C. de legib.) quædam habeat reservata, quæ osibus ipsius ita adhæreant, ut ea nullus à sceptro & corona Cæsarea divellere aut ullo tempore præscribere queat Thom. Mibael de Jurisdic. thes. 3. (b) Superiorem tamen in suo territorio non recognoscentibus. Ob generalem regulam politicorum Princeps in suo territorio tantum*

tum valet, quantum Imperator in Imperio *Limnaeus d. l. num.*
339. Besold. Polit. lib. 1. c. 4. num. 15. Speidel. not ab. verbo Quini
quennell. Salvum modo maneat Jus superioritatis *Reink.*
de regim. secul. & Eccl. lib. 1. class. 5. c. 6. num. 38. 2. An hoc jus
quoque competat Augustæ? (Certum quidem est, quod multa
habeat Privilegia & communia cum ipso Imperatore non
ex se & propria autoritate, sed per Imperatorem seu in mo-
dum cujusdam dependentiæ sive accessionis *Dn. Struv. Syn-*
tagm. Juris Civ. thes. 11. Exerc. 2. sicut enim alias uxores mari-
torum dignitate & privilegiis fruuntur, *l. 8. ff. de Senat. l. 13.*
C. de dignit. sic Augustæ privilegiis Imperatoris gaudet, & le-
gibus soluta est. *l. 31. ff. de legibus.* Iisdem ferme ritibus ac so-
lennitatibus coronatur, consecratur, & inungitur, quibus ipse
Imperator. *Speidel. not ab. tit. Keyser. pag. 1563. Limnaeus lib.*
2. c. 14. num. 18. tom. 1. sicque coronatam fuisse Annam Au-
striacam conjugem Matthiæ I Imperatoris testatur *Goldast. in*
Polit. Imperial. part. 1. discurs. 14. pag. 179. Lampad. in Reichs
händeln art. 24.) Majestatis titulo itidem ut Imperator hono-
ratur. Perpetuum ad instat Imperatoris Cancellarium Aba-
tem Fultensem habet *R. U. de Anno 1566. in Cat. Otto Jur.*
publ. c. 10. p. m. 297. Limnaeus d. l. num. 23. sic utitur privilegio
fisci *l. 6. §. 1. ff. de Jur. fisc. l. ult. C. de quadr. prescript.* Augu-
stæ donatio insinuatione non eget. *l. 34. de donat.* Donatio Im-
peratoris in Augustam Augustæque in Imperatorem constan-
te matrimonio illicò valet, morsque non expectatur *l. 26. C. de*
donat. inter. vir. & ux. Donatio in filium facta, valet pleno ju-
re instar peculii castræsis *l. 7. C. de bon. quæ lib. cubicularii Augu-*
stæ æque ac Imperatoris privilegio utuntur, quod sortiantur
forum apud Magistratum officiorum l. 3. C. de pref. sacr. cu-
bic. & c. quia autem tantum ea privilegia habere potest, quo-
rum capax est, quæque ad reverentiam, immunitatem, vacati-
onem & similia pertinent, non quæ ad reservata. *Richard. Die-*
ter. de Majestate thes. 72. hinc vix posse moratoria concedere

videtur, utpote cum jus concedendi inducias moratorias sit reservatum solius Imperatoris, & insuper Imperium nostrum foeminarum Imperia non agnoscat. Excepto casu si speciali privilegio Imperator Augustæ concedisset vid. *Limnaum Lib. 2. c. 14. Tom. 1. num. 9. & seq.* Q. An Vicariis competat tempore vacantis Imperii? Aff. (1) quia Vicarii omnia possunt quod principalis *l. 2. C. de Offic. ejus qui vic. alic. judic. l. 1. §. 4. ff. de legat. tert. l. 1. C. de Offic. Vic.* (2) ob commune brocardicon exceptio firmat regulam in casu non excepto. *arg. l. 4. §. fin. ff. de pen. legat.* (de quo videatur *Cubach brocardico. 9. Jacob Schulzens Loc. comm. tit. exceptio num. 8.*) at regula est, Vicarii omnia possunt, quæ, ipse Imperator, Exceptio est in feudis majoribus, & omni genere alienationis per *text. A. B. c. 5. §. Außgenommen der Fürsten Fahnenlehn ibique Buxtorf. conclus. 71.* Moratoria autem rescripta non excipiuntur, ergo posita exceptio firmat regulam in casu hoc non excepto. Huc quadrat illud *Cic. pro Balbo num. 32. lit. e.* si exceptio facit ne liceat, necesse est licere, ubi non est exceptum. (3.) necesse videtur esse, ut hæc cum aliis concessa sint vicariis, alias non opus fuisset in specie feuda excipere, si enim hæc concedere noluisset, excipere ea in specie debuisset (4.) quia omnia quæ neque in damnum imperii vergunt nec alienationem in specie olent, vicariis concessa sunt per *cap. 5. A. B. per quæ verba Sie sollen Verweser und Mehrer des Reichs ic. videatur Buxtorf. ad A. B. concl. 5. thes. 71. Weimm. de rescript. morat. thes. 10. Anton. conclus. 13. num. 4. Hermes fasc. juris publ. c. 20. quest. 18. num. 24.* (5) deniq; præprimis quia potestas Vicariorum hodiè ad reservata Imperatoris extenditur teste *Tom. Michael de jurisdic. thes. 29. Buxtorf. ad A. B. thes. 72. Hermes lib. 20. quest. 16. num. 22. Weimm. d. l.* Sed num Pontifex hoc jure uti poterit? in suo territorio suisque subditis ipsum hæc posse concedere, putarem ob hanc rationem, quia Principi in suo territorio licet, quod Imperatori in Imperio; Pontifex a. in suo territorio sum-

summus est Princeps, Ergo & ipsi potestas erit concedendi has
inducias, vid. Weinm. de l. thes. 9. (c) Civitas enim Imperialis
quoque in suo territorio & populo valet, quantum Imperator
in Imperio, test. Ottone, c. 18. Jurispubl. p. m. 627. Hinc civi-
tas imperialis Regalia etiam habet Gail. l. 2. obs. 57. num. 7.
Carpz. ad L. Reg. c. 3. sect. 11. num. 26. & seqq. Warem. ab Eb-
renberg. de fœd. l. 2. c. 1. num. 39. (d) l. 31. ff. de re judic Weinm. d
thes. 13. Contra Creditores enim alieni territorii concedi ne-
queunt. Nam extra territorium jus dicendi impune non pa-
retur, l. fin. ff. de jurisd. arg. l. 239. ff. de V. S. Dn. Struv. Exerc.
4. thes. 58. Synt. Juris Civ. Trentl. vol. 1. Disp. 4. thes. 5. lit. c.
Perez. ad Cod. de Jurisd. num. 7. Hillig. ad Donell. l. 22. c. 9. lit.
g. (f) Tum ob expressum textum juris in l. 8. C. qui bon. ced. f
poss. tum quia quilibet rerum suarum moderator & arbiter, l. 21.
C. mand. & quia Creditores aliquid de debito remittere &
donare possunt §. 13. I. de Leg. Si ergo hoc possunt tanquam majus,
multo magis solutionem ut minus differre posse arbitror. Sed Q.
Siquidam ex creditoribus velint debitori has inducias conce-
dere, alii a. illorum nolent, quid faciendum sit? major pars pro
modo debiti, non pro numero personarum l. 14. pr. ff. depos.
l. 16. ff. de reb. autor. jud. poss. concedere potest, licet ceteri
nolint l. 7. §. fin. junct. l. seqq. ff. de pact. Weinm. thes. 14.
Schön. de rescript. morat. thes. 9. Thom. Mich. de jurisd. thes. 47.
lit. d. Moll. 4. Semestr. c. 6. num. 5. & 6. Hillig. ad Donell. l. 22. c. 9.
lit. g. Leuschn. de Mercat. thes. 68. lit. b. Hafn. de mercat. thes.
201. lit. b. Anton. de rescr. mor. conc. 15. Woggeff. de Cess. bon.
thes. 6. §. 5. Dn. Carpz. Jurispr. for. par. 2. Const. 22. def. 29. Pe-
rez. ad Cod. tit. qui bon. ced. num. 24. Hi tamen si rescriptum
dederunt moratorium majoris securitatis, non necessitatis er-
go possunt decretum principis addere Anton. dict. concl. 14.
num. 3. & seqq. IV.

Hoc beneficium datur cuivis creditori (a) qui
casu fortuito damnum passus. (b) Petenti, (c) ejus-

B

que

que hæredibus (d) & fide jussoribus. (e) Non vero
Banckeruptoribus (f) nec illi, qui inficiatus debitum
(g) & beneficio renunciavit, (h) nec illi, qui convi-
ctus & à Judice damnatus est (i)

a (a) Non tam mercatoribus, sed & aliis negotiatoribus,
ob eandem juris rationem, injuriam scil. fortunæ. *Hermes*
fasc. juris publ. c. 11, qvæst. 2. num. 108. Anton. de resc. mor. concl.
20. Q. An quoque universitati Collegio, corpori possint dari
literæ moratoriae? Aff. generalitate textus dict. Policey Ord.
de Anno 1548. Tit. von verdorbenen Kauffleuten. § 1. 8. C.
qui bon. ced. l. 2. C. de prec. Imp. off. generalis namque dispo-
sitio non solum personas singulares, sed & corpora & univer-
sitates complectitur, quod patet ex l. 9. ff. de jurisd. l. 22. §. 2. ff.
§ l. 4. C. ex quibus causis maj. l. 15. ff. ad SC. Maced. l. 22.
ff. de fidei. l. 10. §. 4. ff. de in jus voc. Quin etiam quia Ec-
clesia (utpote corpus) bonis cedere potest, Nov. 3. in
pref. Dd. concludunt, ad moratoria rescripta ob finis itendi-
tatem Schneidw. ad §. ult. de Act. num. 14. Woggeff. de vess. bon.
thes. 4. imò fictione juris universitatem legitimè convocatam
personæ vicem sustinere per l. 22. ff. de fidei. l. 9. §. 1. ff. quod
metus causa tradit Hering. de fidei. c. 7. num. 632. vid. weinm.
thes. 21. Schön. thes. 12. Zub. ad Perez. Comment. in Cod. de
prec. Imp. off. num. 5. lit. d. verb. debitori Anton. concl. 18. de
mor. rescr. Dicta etiam ad Judæos extendimus. (1) Ob ge-
neralitate dictor. textum (2) quia aliàs communi jure Ro-
mano utantur. l. 8. 9. 17. C. de Judais § Cæl. & multis benefi-
ciis gaudeant (de quibus videri potest. Wes. in π. C. d. Jud. § Cæl.
Perez. in Comment. ad eund. Anton. de mor. rescr. concl. 19.) in
primis, quia salvo fruuntur conductu in terris ubi recepti sunt.
(neque enim in personis neque bonis innocentes illi sunt of-
fendendi l. 14. de Jud. Nov. 45. pr. hinc qui Judæum occidit,
tenetur de homicidio. c. Clericum 5. § 6. 40. dist. 50. Reink.
de Reg.

de Reg. sec. & Eccl. l. 2. class. 2. c. 3. num. 50. Becht. de Salv. cond. concl. 92. Speid. in Notab. tit. Juden pag. 543.) Moratoriae autem induciae sunt species salu. conductus, ut dictum supr. thes. 1. lit. e Hermes. fasc. jurispubl. c. 11. quest. 3. num. 109. Anton. d. l. concl. 19. num. 18. & seqq. (b) Quia scil. fortunae a-
speritate & injuria ex accidente non supina negligentia facultatibus lapsi sunt, uno verbo, infelicibus & calamitosus, ut vocantur ab Imperatore Nov. 4. & Nov. 135. Hering. de fidei. c. 5. num. 104. Schön. thes. 14. Weinm. thes. 18. Ming. de super territ. thes. 74. Leischn. de mercat. thes. 68. Anton. concl. 21. num. 2. & seqq. contra jus enim dari nequeunt Nov. 17. c. 5. & 6. R. A. de Anno 1567. §. Wir wollen auch Quid Si obreptitiae impetrasset supplicans has inducias, an habeant valorem? Neg. hic enim non solum impetratis uti nequit, sed & criminis falsi accusatur tot. tit. C. si contr. jus. vel util. publ. c. sup. lit. 20. extra de rescriptis. Ulterius & illud in dubium vocatur, An hæ induciae concedi possint iis, qui partim vi fortunae, partim culpa bonis ceciderint? Aff. hac restrictione si vis major, præponderet Weinmann. thes. 27. Schön thes. 14. (c) Seu supplicanti l. 2. C. de prec. Imp. off. invito a. c. beneficium non datur. l. 69. & 156. ff. de R. I. l. 19. §. 2. ff. de don. Justa autem petenti facile est assentiendum. l. 2. ff. de his qui sui vel. al. jur. l. 35. ff. de Serv. præ. rust. & ubicunque æquitas s. utilitas publica suadet subveniendum. l. 7. ff. de in integr. rest. (d) Si expresse Imperator, seu Princeps in rescripto mentionem fecerit. alias si omissa sit hoc fieri posse dubito (1) ob Privilegii personalis essentiam, quod non transit personam l. 1. §. 2. ff. de const. Princ. §. 6. inst. de J. N. G. & c. l. 3. C. de leg. l. 7. pr. ff. de Except. l. 196. ff. de R. J. vid. Hil- lig. ad Donell. l. 22. c. 9. lit. bb. Weinm. thes. 23. Schön thes. 47. Limn. l. 4. tom. 1. c. 8. num. 345. Anton. concl. 64. de rescr. mor. num. 31. (2) quia sæpe in herede ratio hujus privilegii cessare potest, dum illo, cujus heres est, reditur divitior. (3) argu-
men-

mento sumto à cessione bonorum, quæ nec ipsa ad heredes
transit, quia personæ adliæret, *arg. l. 23. ff. de re judic. VVog-*
geff. de cess. bon. thes. 15. num. 2. Hermes fasc. jurispubl. quest.
e. p. c. 11. num. 115. (e) & quidem (1) ob §. ultimum inst. de repli-
cationibus (ad quem videatur Pacius) Dreutl. vol. 2. Disp. 24.
thes. 4. lit. e. (2) quia primo loco principalis conveniri debet
posteriori a. fidejussor Nov. 4. c. 1. Si a. principalis debitor pro-
pter inducias quinquennales conveniri nequit, consequens
est, quod nec accessorius debitor. (3.) quia nisi fidejussori-
bus has inducias prodesse concederetur, inducias effectu ca-
rere necesse esset. Harum enim finis & effectus est, ut executio-
nem & exactiorem differant; cum a. fidejussor convenitur,
beneficio excussionis ad principalem currit dumq; ex illo so-
lutionem exigit, effectum amittunt quinquennales, quod ta-
men contra l. 6. C. de leg. fidejussor etenim se non aliter ad sol-
vendum obligavit, nisi principalis excussus & solvendo am-
plius non sit Ant. pres. C. de fidei. (4.) quin, Si denegaretur
hoc privilegium fidejussori, simul ipsis cum injuria adimere-
tur beneficium excussionis; quod itidem contra juris æquita-
tem. Beneficium enim Imperatoris iuterpretandum est, ne præ-
judicet tertio l. 28. in fin. de milit. test. Schön thes. 48. VVeinm.
thes. 71. 72. Limn. Jur. publ. d. l. num. 346. Treutl. vol. 2. Disp.
24. thes. 4. lit. c. Hermes. c. 11. quest. 7. num. 113. Perez. ad C.
de prec. Imp. off. num. 8. adque illum Eubenius lit. x. Anton. de
morat. conc. 65. num. 5. nisi expresse renunciaverit beneficio
excussionis Nov. 136. c. 1. (hoc facere ipsum posse patet ex l. pe-
nult. C. de pact. l. 51. C. de Episc. & Cler.) Hoc namque ca-
su literæ moratoriæ ipsi non profunt test. Limn. d. l. num. 347.
convenitur enim tunc ut principalis. Gail lib. 2. obs. 27. num.
21. Renunciare namque nihil aliud est, quam principalem se
constituere. Hering. de fidei. c. 27. num. 100. & 101. Hillig ad
Donell. l. 22. c. 9. lit. bb. Perez. ad C. de prec. Imp. off. num. 9.
VVeinm. thes. 75. Pfand. thes. 20. de fidei. lit. g. Köppen quest.
jur.

*jur. contr. 47. Gernerus in controvers. jur. thes. 23. Gail. l. 2. obs. 28. num. 6. (f) die mit übriger Pracht / unordentlichen Leben f
das ihrige verthan / durchgebracht / durchgangen / und andere auff-
gesetzt dict reform. guter Policen = Orden. de anno 1548. &
1577. tit. von verdorbenen Kaufleuten / qui secundum legem 17.
§. 2. ff. qui in fraudem cred. luxu omnia bona aliena verunt,
dissiparunt, fraude & inusitato mercaturæ usu decedunt,
hominib⁹ fraudes exstruunt, tabernas oppacant, ne vitia mer-
cium videantur Schneidvv. ad §. predior. num. 18. de serv. pre-
dior. urb. & rust. quales mercatores Deo nunquam placere
posse constat ex c. II. dist. 88. his annumerandi sunt etiam illi-
qui fugæ se accinxerunt. Securitas enim & omne privilegium
datum est, ut valeat, rebus sic stantibus. l. 38. ff. pr. de solut.
Schön thes. 16. his omnibus denegandum hoc beneficium De-
ceptis n. non decipientibus subveniendum l. 2. §. 4. ff. ad SC.
Vellei. maleficiis minime in dulgendum l. 38. ff. de rei vind. l. 3.
C. per quas pers. c. avaritia de electione in 6to. fraudes non sunt
concedendæ l. 1. pr. ff. de dolo malo c. ad omnium extra de empt.
& vend. Vid. prolixius Speid. in notab. tit. Banckrothirer.
pag. 88. Limn. d. l. num. 334. Weinm. thes. 25. 26. Schön. thes. 16.
Hermes fasc. juris publ. c. II. num. 106. nisi ipsi creditores de suo
jure velint, quid remittere & consentire in hoc privilegium.
Hoc enim casu & fallitis dari potest ob communē juris regu-
lam, Volenti non fit injuria l. 9. §. 1. ff. de aqu. & pluvi. arc. l. 6.
§. 9. ff. quæ in fraud. cred. c. 27. de R. J. in 6to [g] Hillig ad Do- g
nell. l. 22. c. 9. lit. b. Limn. d. lib. 4. c. 8. num. 343. idque propter
odium mendacii, inficiantibus enim in fraudem privilegium
est denegandum Aut. contr. c. de non num. pec. l. 10. §. 1. ff. de
fidei. requiritur tamen (1) ut dolo & defraudandi animo de-
bitum negaverit (2) in negando perstiterit (3) ab adversario
convictus, fuerit Hillig. ad Donell. l. 20. c. 3. lit. r. (h) Quod h
enim semel repudiatum est redintegrari nequit l. fin. C. de con-
dit. in sert. l. 34. C. de transact. c. ut contingat 28. X. de jure ju-
rans*

In. Uel. Brand. 26. Martij. 1687. in ca. Orōne 9. Plats.
Ab. weil Plats
des in dubio
expresse re-
nunciat, d.
Los Hofffeldt
i 26. p. 1. 5
L. 5, 1

rando, quin ipse JC. ait, turpe esse redire ad id, cui quis renun-
ciandum putavit l. II. C. de reb. cred. illique, qui semel aliquid
repudiat ad idem regressus denegatur l. 14. §. 9. ff. de adil. Edict.
Hilliger ad Donell. d. l. Limn. d. l. num. 343. Weinm. thes. 35. Schön
thes. 19. Contrarium tamen arridet Mollero l. 4. semestr. 6to
i num. 2. Anton. de rescr. mor. concl. 26. (i) vim enim & executio-
nem sententiæ non remorantur l. fin. C. ut lit. pend. rescri-
ptumque contra rem judicatam (quia res judicāta effectu ca-
rere non debet) non valet. l. fin. C. de sent. l. 16. c. de transact.
c. II. §. licet autem Extr. de arbitris. Gail l. 2. obs. 58. num. 6. Anton.
concl. 28.

V.

Datur hoc beneficium contra creditorem, (a)
& pro debitis non exceptis: excipiuntur enim debita
jurata, (b) debita ex causa delicti, (c) fiscalia, (d) opi-
ficum & mercenariorum, (e) pupillaria, (f) ecclesia-
stica, (g) æque pauperum, (h) Eduliorum, & co. n-
mestibilium in foro venalium, (i) alimentorum,
(k) creditorum futurorum (l) dotis, (m) loc. ationis,
(n) commodati, (o) depositi, (p) &c.

- a (a) Sive hypothecarius sit, sive Chyrogapharius, nihil re-
fert. Adversus utrosque enim hæ induciæ consistere possunt.
Perez. ad Cod. tit. qui. bon. ced. poss. num. 27. Dn. Carz. jurispr.
b for. p. 2. const. 22. d. 29. (b) quia in dubio Princeps actui jurato
non illigitur derogare velle c. 19. extr. de rescriptis Besold. Thes.
Pract. pag. 636. Limn. cit. loc. num. 344. Speid. notab. pag. 757.
Weinm. thes. 34. Hermes fasc. J. P. c. II num. 118. quest. 12. exce-
pto casu, si princeps expresse in rescripto mentionem fecerit
quod non obstante juramento effectū habere debeant. Weinm.
thes. 36. Principem enim à juramento obsolvere, (ut ad effectū
agi possit) tanquam personam secularem posse jura tam civilia

Ju-

Justineanea (l. 38. ff. ad munic. l. ult. ff. qui satisd. cog. l. 6. ff. de
Jur. patr. l. 30. ff. de op. lib. l. fin. ff. de re milit. l. pen C. de
transact. l. 1. §. 1. C. qui milit. poss. l. ult. C. de non num. pec.) quam
ipse leges Imperii (de anno 1555. §. damit auch obberfibre
te ic. Churfürstl. Landsord. p. 2. tit. 30. Camergerichtsd.
p. 2. tit. 24. J admittit. Gail. l. 1. obs. 25. num. 4. Carpz. jurispr.
for. p. 2. c. 36. §. 1. & ad L. Reg. c. 6. sect. 12. num. 4. Otto. c. 11. pag.
m. 376. Vöffelholz. de Regalibus thes. 8. lit. d. Spreng. J. P. Syn-
tagm. c. 3. p. 91. Nimm. de Regal. thes. 5. lit. c. Mich. de jurisd.
thes. 40. Hering. de fidei. c. 19. num. 121. Sixtin. de Regal. l. 1. c. 4.
num. 8. p. m. 65 (c) arg l. 51. 52. ff. de re jud. nemini enim malefi- c
cia lucrosa esse l. 1. pr. ff. de dol. mal. nemo que doli sui præmia
ferre debet, l. 31. ff. de arbitr. sed publice interest ut ad deterren-
da maleficia aliis exemplo sit, malè meritis publicè egestate
laboret l. 31. pr. ff. depositi l. 25. §. 7. ff. que in fraud. cred. Non
dicam de eo, quod lex generalis non solum non includat sed
excipiat dolos & fraudes l. 60. §. 4. ff. mand. l. 20. §. II. ff. deli-
bert. leg. l. 12. ff. que in fraud. cred. vid. Limn. d. l. num. 344. Be-
sold. Thes. Pract. p. 635. Schön thes. 17. Weinm. thes. 40. Speidel.
notab. p. 557. Anton. de morat. rescr. concl. 38. Hermes d. l. num. d
118. (d) l. 3. c. de primipilo c. non damnosa, 25. quest. 2. multum
enim interest fisco debita quam citissime solvi Nov. 17. c. 7. §. 1. &
judicatū contra fiscum intra triennium retractari potest l. un.
c. de sent. adv. fisc. (quod inter privilegia fisci numerat Struv.
Syntagm. Juris civ. exerc. 50. thes. 37.) vid. Schönb. l. 5. polit.
c. 26. Besold. thes. Pract. p. 636. Limn. d. num. 344. Schön. thes.
25. Weinm. thes. 41. Hermes d. c. II. §. 119. Reiffenrath / de jur.
fisci thes. 9. num. 8. Lange de jur. protoprax. cred. thes. 27.
Ming. de super. territ. thes. 74. Donell. l. 22. c. 9. lit. m. (e) non e
tantum propter rationem juris divini quod levit. c. 19. §. 13. Tob.
4. vers. 15. & c. præcipit, ut cuilibet operario merces sua attri-
buatur; sed & humani; tamque juriscivilis, utpote quod ne-
mini officium suum damnosum esse vult l. 27. ff. quemadm.
test.

*fla. aper. l. 61. §. 5. ff. de furt. l. ult. c. de alluv. Wes. π. ff. de pri-
vil. cred. num. 5. Moll. 4 semetr. 6 to num 3. quam Canonici, c. cum
secundum 16. extr. de prabendis & Saxonici Const. Elect. p. 1. const.
28. pr. verbo. daß für andern Schulden das Liedlohn ic.
Churfst: S: Gerichts: Process: tit. 42. nec interest aut sit mer-
ces unius vel dimidii anni an plurium test. Carpz. jurispr. for.
p. 1. const. 28. d. 24. num. 6. Q. autem. Qui nam dicantur
mercenarii famuli? Welche wesentlich bey einem in seiner Behau-
fung und an seinen Brodt oder an stat dessen in seinen gewissen Kost-
gelde zu seyn pflegen Churfst: Gerichts: Proceß: tit. 42. §. Nächst
diesen. Qui in ædibus debitoris commorantur ejusque pane &
aqua aluntur Lange de protoprax. cred. thes. 31. E. g. Kauffdiener/
Schreiber/Knechte/Mägde/Kutscher/Köhen/Muhmen/Schlüs-
fern/Reitknechte/re. test. Carpz. d. l. D. 25. Q. An pædagogus sub
hoc numero comprehendatur? A. idem D. 26. Non. com-
prehenduntur illi quibus alterutrum horum requisitorum
abest ut e. g. sunt Schuster/Schneider/Becken/Fleischer/Bo-
then/Mitkutscher/Barbierer/Breyer/Schreiner/Buchbinder/re.
idem D. 27. Lange. de protoprax. thes. 31. nec factores mercato-
rum per ejusdem dicti loci Def. 28. nec advocati Churfürstl.
Gerichtsd: tit. 42. Carpz. eod. D. 30. Speidel. notab. verb. Lied-
lohn p. 630. nec actuarii judiciales (die Gerichtshalter:) nisi sint
in convictu debitoris Carpz. d. l. D. 29. vid. Besold. thes. pract. p.
635. Weinm. thes. 32. 33. Schön thes. 25. Limn. d. l. num. 342. Hein-
rich von Anten de priorit. cred. thes. 79. lit. a. Hillig ad Donell.
l. 22. c. 9. Anton. concl. 44. Ming. de super. thes. 74. Hermes d.
f num. 118. (f) ut & minorum & viduarum, utpote personarum
miserabilium. l. un. C. quand. Imp. nomine pup. & vid. aliosque
& c. tum ob favorem ætatis pupillaris cui ob fragile & infir-
mum consilium multisque captionibus suppositum l. 1. pr.
ff. de min. subveniendum. (Hinc mos laudandus Gallix ut in il-
la equites auratidum gladio Regis feriuntur juramento pro-
mittere cogantur, se velle viduas, pupillos, & orphanos in eorū
ne-*

necessitate protegere. *Speidel. notab. tit. Ritter. p. m. 795. Limn. Tom. 2. l. 6. c. 5. num. 95.*) Tum quia hi Ecclesiae & fisco quoad privilegia æqui parantur *c. 1. Extr. de in integr. rest. cōtra* quæ tamen moratorias inducias non dari partim dictum, partim dicetur *Besold. thes. pract. p. 636. Weinm. thes. 42. Schön thes. 27. Hermes d. l. Anton. concl. 33. Becht. de salv. cond. thes. 245.* (g) item contra pia loca, hospitalia, *Reink. de Reg. sec. § Eccl. l. 3. class. 1. c. 3. num. 19.* ratio autem cur induciæ locum non habeant adversus Ecclesiam, est, quia omnia, quæ contra Ecclesiam statuuntur, irrita fiunt. *l. 12. §. 1. §. Aut. Cassa C. de SS. Eccl. deinde* quia eodem jure cum fisco & pupillis utitur *l. 2. §. 3. C. de Fur. reip. l. 32. C. de Episc. & cler. c. 1. Extr. de in integr. rest.* quin etiã quia aliis insignibus privilegiis gaudet, utpote quod habeat tacitam hypothecam in bonis debitoris, *Churfürstl. Proceßordn: tit. 45. §. Weil wir aber. Carpz. Jurispr. for. p. 1. const. 28. d. 116. vid. Weinm. thes. 37. Hermes d. num. 118. Anton. d. l. concl. 92.* qui tamen simulque cum illo *Hillig. ad Donnell. l. 22. c. 9. lit. m. Limn. l. 4. c. 8. num. 343. Schön thes. 26.* monent, ne Ecclesia nimis acerbè exigat debitum, si ipsa pauperiores sint debitores, pauperes enim tanquam filios Ecclesia utpote mater, uberibus nutrire debet *c. 8. 25. quest. 6.* Eodem modo contra debita Scholarium vel Studiosorum induciæ moratoriæ dari nequeun, (1) quia causæ Studiosorum perfruuntur omnibus privilegiis competentibus piis causis. *Besold. de privil. Stud. c. 3. p. m. 39.* (2.) quia juribus miserabilium & pauperum utuntur, pauperes enim ex divitibus fiunt, & semetipsos exanimant, *Av. habita* (ne filius pro patre (3) quia, si legatum ad dotem & studia relictum nec utrique sufficit, studiosorum favor præferendus est uti testatur id *Besold. ibid.* addo (4.) quia sumtus debitos ad studia ex patre exigere, illoque morante ab alio illos petere potest (ita tamen ut pater teneatur contra *SCtum Maced. per l. 7. §. 13. ff. ad SCtum Maced.*) ne à studiis desistere cogatur. *Fomaun. ad. d. Av. habita*

C

Disp.

Disp. thes. 35. Heig. ad §. 6. inst. qui cum eo qui pro alio num. 9. Wes. π. ff. ad SC. Maced. §. 8. Limn. d. num. 340. Weinm. thes. h 45. Schön thes. 31. (h) Quod enim pauperibus debetur, ipsi Ecclesiæ debetur. Perez. ad C. de SS. Eccl. num. 9. contra Ecclesiam autē non dantur dilationes, ergo nec contra hos, quin ipsa naturalis ratio hoc probare videtur, ut privilegium, quod in subsidium pauperis datum in præjudicium tertii pauperioris non extendatur arg. l. 2. §. meritò 10. & §. si quis ib. ff. ne quid in loc. publ. quinam autem pauper dicatur cum Jcti dissentiant test. Gail. l. 1. obs. 142. num. 8. Jacob. Schulz. loc. comm. tit. legat. num. 13. & arbitrio judicis illud determinandum relinquunt Carpz. jurispr. for. p. 3. const. 13. D. 21. num. 4. Ludw. comment. inst. ad §. 6. de Excus. Exercit. 5. thes. 11. l. b. Schneidw. ad eund. §. num. 2. hinc tantum dicam, quod duo requirantur in paupere, ne contra illum quinquennales hæ locū habeant nempe (1) ut sit æque pauper, aut pauperior debitor, & (2) quod hoc probari possit. Probatio namque ipsi tanquam actori competit. l. 2. ff. de prob. l. 1. C. eod. affirmantique non neganti incumbit l. 23. C. eodem Nov. 18. c. 8. Limn. num. 342. Schön thes. 23. Weinm. thes. 31. Speid. & Besold. d. l. Anton. i concl. 44. num. 18. (i) E contrario enim non solum annonæ caritas timēda esset, dum nemo aliquid civitati afferret, & sic multi fortis & fortunæ inferioris homines perituri essent, & ipsa commercia interirent. Statim igitur adducentibus ejusmodi in forum venalia, pretium solvendum est l. 2. ff. de mund. l. 14. ff. de R. J. Hermes. num. d. 118. Limn. num. 18. Schön thes. 30. Weinm. thes. 43. (k) distinguendum tamen hic benè, an debeantur alimenta valde egenis, an aliis qui se alio modo sustentare interim possunt, priori non posteriori casu exigit humanitatis necessitas, ut sine mora solvantur debita alimentaria, sine his enim corpus ali nequit l. 6. ff. de alim. & cib. leg. Schön thes. 30. Weinm. thes. 38. Limn. d. l. num. 342. Ming. de super. territ. thes. 74. Anton. concl. 35. num. 15. (l) arg. l. 3. C. de bon. aut.

aut. jud. l. 28. §. 2. ff. de lib. leg. generalis dispositio namque ca-
sus futuros & incognitos non comprehendit. l. 7. ff. de aur. &
arg. leg. l. 4. ff. de transact. l. 34. §. 1. l. 41. §. 4. ff. de leg. tertio
Schön thes. 34. Weinm. thes. 44. Besold. thes. pract. p. 637. Her-
mes d. l. num. 117. Anton. concl. 37. (m) causa enim dotis nul-
lam retentionem seu retardationem patitur l. 1. §. 5. C. de rei
ux. act. & loco alimentorum succedit. Weinm. thes. 45. Schön
thes. 31. Ming. d. l. thes. 74. Anton. concl. 41. (n) res locata nam-
que statim finito tempore restitui debet l. 25. C. loc. cond. impri-
mis ut evitaretur absurdum illud juris, quod conductor habe-
at & rem & mercedem l. 12. §. 18. ff. de act. emt. & vend. Weinm.
thes. 46. Schön. thes. 33. Limn. d. l. num. 343. Anton. d. concl. 43.
(o) non locum habent adversus hujus repetitionem, quia
nemini jus suum auferendum, sed suum cuique tribuendum
§. 3. inst. de J. & J. & nemo cum alterius damno locupletari
debeat l. 28. ff. de dol. mal. idem quoque dicendum est ad repe-
titionem pignoris & precarii Weinm. thes. 47. Limn. d. num. 342.
Hillig. ad Donell. l. 22. c. 9. lit. l. Anton. conc. 43. num. 19. (p)
Nam statim quandocumque depositario libuerit, hoc reddend-
dum l. 11. pr. C. depos. Treutl. vol. 1. Disp. 26. thes. 5. lit. c. ante
tempus quoque pacto constitutum l. 3. §. 45. & 46. ff. eod.
Ludw. exerc. 11. thes. 9. lit. g. & hinc fit, ut ille, qui dum potest,
rem non restituit, dolo teneatur l. 36. in fin. ff. de pec. l. 1. §. 22.
& 47. ff. depos. Heig. ad Inst. tit. depos. num. 26. ubi in §. 27. li-
mitat & dicit, depositum statim reddendum esse, nisi deposita-
rius talis persona sit, cui vel jure dari non debeat, vel ob peri-
culum non possit. c. ne qui arb. 22. quest. 2. l. 31. ff. depos. Struv.
Syntagm. jur. exerc. 21. thes. 33. (Rem depositam præ omnibus
aliis creditoribus qualitercunque privilegiatis vindicari posse,
restatur Carpz. jurispr. for. p. 1. const. 28. d. 15.) Q. An adversus
guarentigiatum instrumentum locum habeant? (quod para-
tam executionem habere dicitur. à Besoldo thes. pract. h. t. p. 364.
Treutl. vol. 2. Disp. 5. thes. 5. lit. c.) aff. arg. l. 3. ff. de Const.
princ. Weinm. de reser. mor. thes. 49.

Forma literarum moratoriarum consistit ex parte petentis in supplicis libelli oblatione (a) & cautionis (b) fidejussoriae (c) praestatione. Ex parte concedentis, in exacta causae cognitione (d)

a (a) Libellus explicare debet (1) causam & qualitatem infortunii daß ihn aus unverseheneu zugestossenen Unfällen Leib und Güter verdorben / Reformation der Policenord. de anno 1548. & 1577. tit. von verdorbenen Kauffleuten / (2) veritatem infortunii probare debet. Non enim aliter rescripta valent, quam si preces veritate nitantur. l. 7. pr. C. de div. rescr. l. 4. C. si contr. jus vel util. publ. l. 5. C. si quis alt. Nov. 138. in fin. c. 2. sup. lit. 20. & fin. Extr. de rescr. Spreng. J. P. c. 7. p. 92. & veritate absente vanam harum petitionem esse ipsa reformatio dicta dicit verbis sequentibus. Wo da aber anderer Gestalt und mit verschwiegener Warheit selbe außgebracht oder erlangt werden / alsdenn sollen sie Krafftloß und unvorträglich seyn. Mendax enim preceator omnibus debet carere impetratis c. sedes 15. Extr. de rescr. c. sup. eo 2. Ex. de crim. fals. Gail l. 1. obs. 14. Perez. ad C. tit. si qui contr. jus num. 2. Melioris itaque probationis non necessitatis (in iis enim qui in terris peregrinis infortunium passi, cujus Magistratus testis esse non potest, sufficit per dictam reformationem de anno 1548. daß sie gläubige Uhrsund und Schein vorbringen Limn. l. 4. c. 8. num. 336.) gratia testimonium magistratus, sub cujus administratione vixerunt, adhibere possunt per dict. Policenord. dictumq. tit. 5. Römischer Kayser oder König. vid. Eubenius ad Perez. in C. de prec. Imp. off. num. 5. lit. f. (3.) probare debet libellus difficultatem & impossibilitatem solvendi, simulque intentionem quod allaborare velit, quo solvere possit; hinc ut demonstret, opus est, se nomina activa habere, ut satisfacere posse speret, quæ probatio optimè conspici poterit aus den Sendschriefften / Registern / die er
we-

wegen ausstehenden Schulden hat/ Schön thes. 36. VVeinm. thes.
52. 53. Limn. d. l. num. 334. & seqq. Eub. ad Perez. in C. de prec.
Imp. lit. f. Hillig. ad Don. l. 22. c. 9. lit. i. (b) ob verba generalia b
ordinationis politicæ dictæ, nach dem gemeynen Rechte / quod
commune jus in l. 4. C. de prec. Imp. off. fundatur ubi dicitur,
quod ejusmodi privilegium non valeat, nisi idonea præstita sit
cautio Besold. thes. pract. p. 634. Gail l. 2. obs. 16. num 14. Treutl.
vol. 2. Disp. 24. thes. 4. lit. e. Hafner de mercatore thes. 201. lit. c.
Ming. de jur. territ. super. thes. 74. Spreng. Syntagm. 3. P. c. 7.
p. 204. Leischn. de Mercatura thes. 69. alias enim debitor omnia
dilapidaret, & creditor hinc inde nihil haberet, quo conveni-
re eum possit, secundum proverbium Germanor. Wo nichts
ist/hat der Käyser das Recht verlohren/hinc inde tamē non sequi-
tur, quod fidejussoria cautio sit de essentia harum inducia-
rum, ita ut sine illa persistere nequeant, Si enim hæc fidejusso-
ria cautio à parte creditorum, in quorum præjudicium datur,
non petitur omitti potest, salvo manente rescripto. Princeps
enim sicut citra voluntatem creditorum hanc remittere non
potest. arg. l. 8. ff. de prator. stip. VVeinm. thes. 58. Limn. d. l.
num. 338. Sic, ut exigat, opus non habet, l. 4. §. 5. ff. de damn. inf.
vid Schön thes. 38. VVeinm. thes. 62. 63. Hermes. d. l. num. 112.
Perez. in C. d. l. num. 6. & ad illum Eub. lit. m. n. o. p. Anton
concl. 43. (c) Hanc tam in annali, quam quinquennali requici, c
probat generalitas l. 4. C. de prec. Imp. off. Limn. d. l. num. 340.
Hermes quest. 6. num. 112. c. 11. Quid autem si debitor tantum
non haberet in facultatibus ut fidejussores dare possit, an tunc
juratoriæ locus sit? aff. (1) quia juratoria cautio succedit in lo-
cum fidejussoriæ Avt. gen. C. de Episc. & Cler. §. 2. Inst. de Sa-
tis d. (2.) quia quotiescunque deficiunt cæteræ cautiones,
juratoriam hanc locum habere, observari in Praxi bestetur
Carpz. p. 3. const. 15. D. 53. Schön thes. 39. Weinm. thes. 65. requi-
ritur, tamen, ut locum hæc obtinere possit, injurante, ut sit in-
teger vitæ, non suspectus de fuga, & quod nec pignora nec fi-
dejus-

de iussore, licet omnem adhiberet diligentiam, invenire potuerit. *Nov. 112. c. 2. Nov. 134. c. 9. Gail l. 2. obs. 47. num. 8. Treutl. vol. 1. Disp. 5. thes. 2. lit. b. Wes. in π. ff. qui satisd. cog. num. 10. Bachov. ad inst. §. 2. de satisd. num. 1. Heig. in comment. ad eund. num. 6. Struv. syntagm. jur. exerc. 5. thes. 26. Dn. Carpz. jurispr. for. p. 1. const. 5. D. 9.* (d) quæ consistit in hoc, ut consideret qualitatem & conditionem creditoris supra *thes. 5. debitoris sup. thes. 4.* & debiti *thes. 5.* & ut neque nimis facilis, nec nimis difficilis sit in concedendo has inducias, hinc nec nimis diu, nec nimis breviter concedat. Quæritur ergò quodnam tempus requiratur? hujus determinatio relinquenda est arbitrio principis. Nam quod expresse in jure definitum non est, ex iudicis arbitrio pendet. *l. 1. §. 2. ff. de jur. delib. l. 9. C. eod.* licet autem nonnunquam annus, biennium, triennium, quadriennium concedatur, quinquennium tamen est usitatissimum ex quo & nomen habere dicitur. in *d. reformation der Polliceyord. Hermes quest. 4. c. 11. num. 220. Weinm. thes. 59. 60. Schön thes. 40. Limn. cit. loc. num. 341. Anton. concl. 48.* potest tamen utilitate & necessitate exigente Imperator illas ulterius concedere, non enim se coangustari patitur Majestas, & nulla ratio dari potest, cur quinquennium præcisè requiratur. Imò Imperator elapso hoc induciarum tempore illud reiterare potest *arg. l. 7. ff. de fer. necessitateque publica poscente plane alicui j⁹ suū auferre l. 9. C. de op. publ. Treutl. vol. 1. D. 1. thes. 5. lit. e. Ludw. exerc. 1. thes. 13. l. d. Gail l. 2. obs. 36. Wes. π. ff. de acquir. rer. dom. num. 7.* (favor enim publicus privato antefereendus *l. 3. C. de primipilo Gail. 2. d. l.*) vid. *Weinm. thes. 61. Schön th. 54. Hermes. cit. loc. dissentit Hering. de fidei. c. 5. n. 135. seqq. Eub. ad Perez. C. de prec. Imp. off. n. 5. l. h.*

VII.

Effectus (cum quo coincidit finis) est, ut creditor intra illud tempus concessum, exigere debitum non possit (a) à suis tamen petere q̄veat (b) quod u-
su-

usura non currant; (c) praescriptio impediatur (d) heredibus autem profit (e) ac fidejussoribus (f) & quod excludat beneficium cessionis bonorum (g)

(a) *Ming. de sup. territ th. 74. nec debitorem interim arrestare Limn. l. 4. Tom. 1. c. 8. num. 333.* Sed Q. Quid si durantibus induciis debitor locupletior factus fuerit, an teneatur solvere, & si non solvat, an possit compelli? Respon. ab Imperatore potest, si nimirum ille vel alius princeps privilegium datum ob cessantem causam (paupertatem nimirum) revocando, effectum tollat. *l. 4. §. 1. de mun. & hon. vid. Lim. d. l. n. pen. Schön th. 41. Hillig. ad Don. d. l. k.* (b) Alias enim media consequendi finem haum induciarum denegarentur, si enim ipsi non liceret exigere à debitoribus suis sua debita, ex quo tandem creditoribus possit satisfacere, quod tamen ut interim fiat, necesse est, ut dictum thes. preced. probe tamen observetur ne sit aequè pauper ac ipse debitor, tunc enim locum has inducias non habere monui *thes. preced. §. l. b. vid. Carpz. jurispr. for. p. 3. const. 31. D. 1. n. 17. Schön th. 43 Weinm. th. 69.* (c) Quamvis hoc negat Schön/th. 45. Hermes quest. 10. c. 11. n. 116. *Lim. cit. loc. n. 150. Heig. ad inst. de Leg. n. 6. contrarium tamen verius videtur (1) ob rationem legis finalis pr. C. de usur. rei jud. ubi de illo tempore, quod judicatis datum est, usuras non currere. (2.) ob l. 32. §. 2. ff. de usur. ubi usurae ex mora debere dicuntur, qui autem principis rescriptum habet, moram committere non potest (in mora enim non est, quae legitimam exceptionem se tueri potest c. 60. de R. J. in 6to) Anton. de res. mor. cond. 50. (3.) ob c. 61. de R. J. in 6to quia quod in gratiam alicujus concessum, in ejus dispendium non dandum seu retorquendum, (stricti namque juris rigor quandoque relaxandus, ne contractus plane inutilis reddatur Muxellanus ad Reg. 61. in 6to §. 8.) si autem usurae hujus dilationis current, retorqueretur id in damnum debitoris, quod in gratiam ejus concessum. Usurae enim*

Fin. Kellher. obs. 47. Diss.

Cayf. 2. 30. Def. 46.

enim adeò crescerent, ut tandem ipsa debita superarent. Quia
 [4) naturalis æquitas requirit ut miserorū misereamur *Dn.*
Carpz. jurispr. for. p. 2. C. 30. C. 46. Si modò pingvioris condi-
 tionis factus non fuerit *Treutl. V. 2. D. 24. thes. 4. l. c. Moll. 4to*
semestr. 7. n. 3. Hering. de fidei. c. 22. n. 43. Weinm. th. 70. An-
 d *ton. concl. 50. (d) per l. ult. C. qui bon. ced. poss. in fin.* ibi nullo
 præjudicio creditorū cuiquam ex quinquennii dilationē cir-
 ca temperalem præscriptionem generando & *arg. l. 1. §. 2. C. de*
annal. præscr. Limn. d. l. n. 150. Schön thes. 44. Weinm. thes. 74.
 e f *Anton. d. l. concl. 58. (e) de quibus supra dictum thes. 5. l. d. (f) de*
 g *quibus thes. eodem l. e. (g) l. fin. C. qui bon. ced. poss.* creditores
 enim duplici onere non gravandi *Weinm. thes. 79. VVogges.*
de cess. bon. thes. 6. Hering. de fidei. c. 5. thes. 127. Schneidw. ad
§. ult. Inst. de Act. n. 4. dissentit Schön th. 46.

* * *
 CORONDIS LOCO.

1. An in Augustam cadat crimen læsæ majestatis? Neg.
2. An Vicarius Imperii cognoscere possit de feudis Regalibus majoribus? Aff.

Hæc sunt, quæ tibi, lector benevole, pollicita est ingenii te-
 nuitas; in quibus, si quæ sint quæ erroris & lapsus accusari pos-
 sint, illa defendet, & excusabit ad errores facilè proclivis ani-
 mus humanus. In nullo enim aberrare & in omnibus irrepre-
 hensibilem esse, divinæ ubique solius, non mortalis est con-
 stantiæ ac roboris. *Constitut. Dedit nobis de confirmatione*
ff. §. 13. Interim.

DIVINITATI GLORIA.

AD POLITISS.

DN. RESPONDENTEM.

DEbendi exhibuisse *moras* juvat, Optime gratas:
 Qvò, quid non facias, innuis ipse satis.
 Nempe *moras* viras velut angvem acriq; labore
 Ocyus acceleras, quæ facienda tibi.

Stren

Strenuus ut pergamas moneo Jus volve revolve:
Certè sic citius præmia digna feres.

PRÆSES.

Huc madò Nereidum veniens mercator ab oris
Vellera bis Tyrio murice tincta vehit:
Tu quoq³, Spes Patria Charitumq³, haud segnior acris
Impete Pieris mercibus astra petis.
Ergò age rumpe moras (quod agis) Tibi Delphicus olim,
Astris propitiis, tempora cinget honos.

Ita præstantissimo Dn. Respondenti
Gratulabundus acclamare voluit

Joh. Ern. Noricus, D.

EPIGRAMMA.

L. FRID. RAPPOLTI, PROF. PUBL. & h. t. Fac. Phil. Decani

ad

Politisimum Dn. Respondentem, Amicum Dilectum,

INduciarum, debitori quod datur,
Et gratiarum tempus & jus, & modum,
Magno juvante literarum Præsule,
Curatori ventilas dum indagine,
Amice dulcis; Turcicas inducias
Fama ecce nobis ridibunda nunciat,
Atroxque bellum pace compositum canit.
Nil ominemur suspicando tristius,
Totumque Diæ vendicemus gratiæ,
Et, quâ quietem postulavimus, præci,
Hoc esse functos turbine atque acris metu.
Sed & auspiciatum, FINDEKELLERE, id bonis
Tempus putemus atque felix literis,
Huicque erudito, quod subis, certamini
Ante alia faustum. Nempe debitor velut
Induciarum redditur tabulis sibi,
Gravibus solutus flagitatorum minis:
Perterrefactis pace sic priscus redit
Vigor Camenis. Si quid angit amplius,
Et bella nobis asperat civilia,
Post illa portæ barbara Ottomannicæ;

Id

Id ipse rerum temperabit arbiter,
Malumque in ipsos vertet autores Deus.

a. w.
IN studiis cui displicuit MORA QVINOVE DIERUM
QVINQVENNALEM aptè disputat ille MORAM.
Tu quicunqve petis templum VIRTUTIS-HONORIS,
Nil cunctate citò sperne moras Remoræs:

M. Fridr. Geislero. R. S.

Dum scandis doctam fortis, PERAMANDE, cathedram
Ostendis studii prævia Signa tui.
Non tibi nostra Themis, si pergis, claudet honoris
Templum, sed Studii stet sine morte decus

Johann Goldhhan / U. J. Stud.

Ultima non laus est longo sudore parare
Merces, quas nobis venditat alma Themis.
Ultima non laus est Tibi scandere pulpita, merces
Emtas dum studio jam trutinare cupis.
Pergito susceptum laudis pertexere telum,
Et capies studiis digna trabea tuis.

Theodorus Werner. LL. Stud.

Pulpita dum scandis Themidos, dumq; illius aris
Egregium monimen rite sacrare paras,
Chare mihi, coeptis feliciter accino latus,
In Stadio studii pergito, Spes Patriæ.

Johann Jacob Hannitsch SS. Th. Stud.

Madrigal.

MInerva sprach der Themis zu,
Wnd bat / sie möchte doch zugeben /
Daß in der süßen Ehren-Ruh
Ihr Sinderkeller möge leben.
Wnd sieh! geehrter Freund / sie thut die Thüren auff
Damit dein heisser Fleiß vollende seinen Lauff.
Wol dir / weil Götter vor dich sorgen.

Laurentius Theil, Med. Stud.

94 A 7350

ULB Halle

3

000 963 828

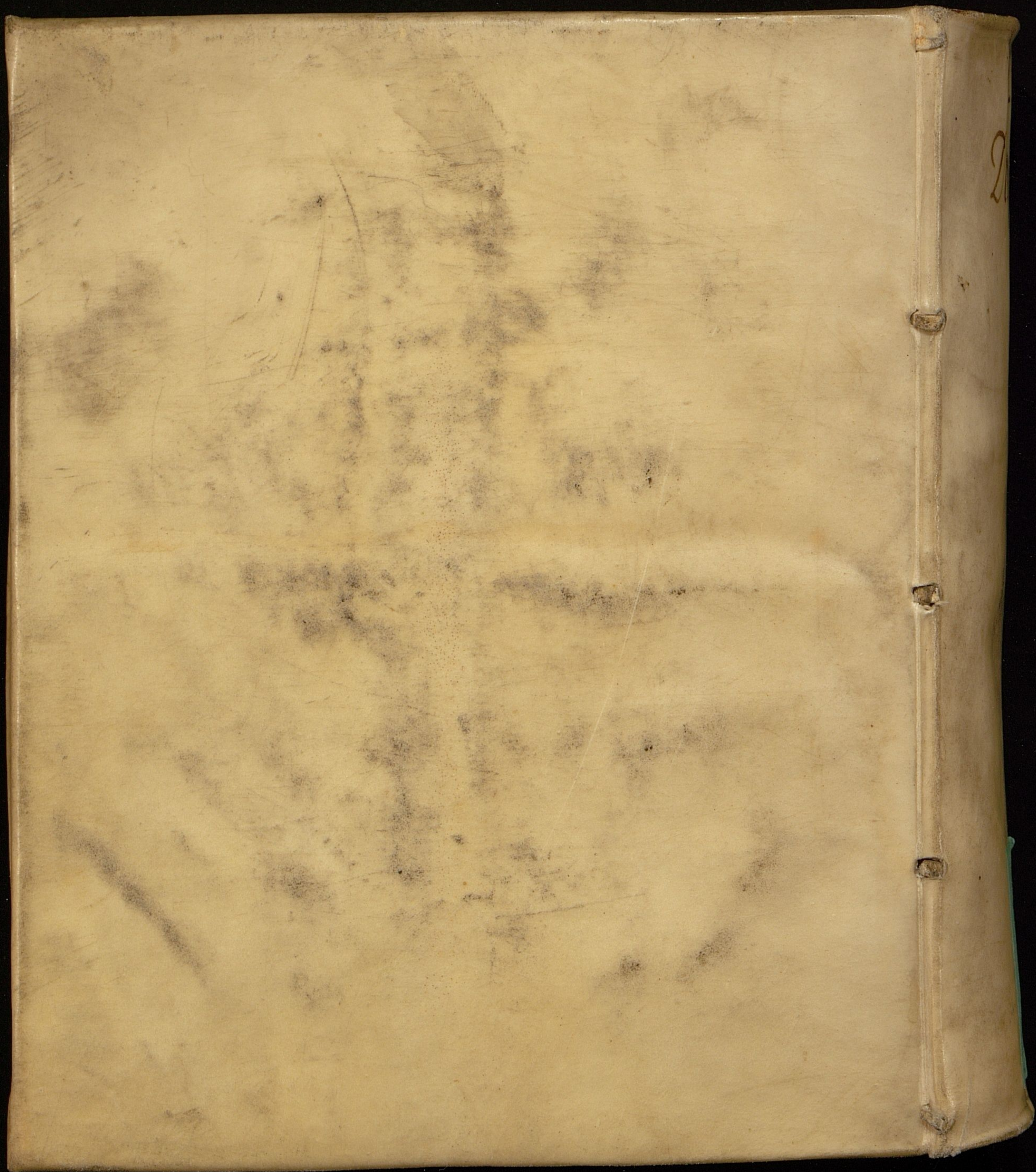

56

717

17

JESU SALVATORE FAVENTE
&
Magnifico Jctorum ordine indulgente
DISPUTATIONEM JURIDICAM
De
QVINQVENNALIBUS
INDUCIIS,

Sub
PRÆSIDIO
Magnifici Academiae RECTORIS,
VIRI
Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi,
Excellentissimi,

DN. AMADEI CÆSARIS / Phil. &
U. J. D. ac Prof. P. Facult. Jurid. Assessoris, Domini Pa-
troni, Præceptoris, ac Fautoris summo amoris ac honoris
cultu devenerandi Publico eruditorum Ex-
amini supponit.

JOHANNES SIGISMUNDUS Zindelkeller
Dresd. Misn. A. & R.
Ad diem 13. Octobr. Anno 1664.
Lipsiæ in Collegio Petrino.

Literis JOHAN-ERICI HAHNII.